
Zavedení školného

Zavedení školného

15.6.2010, 12:00, pořad: Ozvěny dne

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Školné by se zavést mělo, jen je třeba dořešit jak. Takový je prozatímní závěr jednání zástupců občanských demokratů, TOP 09 a Věcí veřejných. Zatímco posledně jmenovaná strana a ODS navrhuje takzvané odložené školné, které by studentům ukládalo povinnost platit za studium až po jeho skončení, TOP 09 prosazuje okamžitou úhradu. Bojí se totiž, že první varianta by příliš prohloubila rozpočtový schodek. Jaký přístup nakonec zvítězí, bude možná jasnější už dnes. Jednají o tom totiž lídři jmenovaných stran. O školném budu mluvit právě teď s Jiřím Pospíšilem, vyjednavcem za ODS v oblasti školství a taky děkanem plzeňské Právnické fakulty, dobrý den.

Jiří POSPÍŠIL, vyjednavce za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Pospíšile, proč je podle vás zavedení školného nevyhnutelné.

Jiří POSPÍŠIL, vyjednavce za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Těch důvodů je celá řada, uvedu alespoň jeden. Všichni se shodujeme na tom, že je třeba do vysokého školství dát více peněz tak, aby se kvalita vysokého školství u nás zvýšila. Není možné, aby celé vysoké školství, byť je veřejné, hradil pouze stát, to nefunguje v zásadě v žádné civilizované zemi. Proto je tedy třeba spoluúčasti těch, kteří služby vysokého školství konzumují a to jsou studenti. To je pouze jeden důvod, ale těch důvodů je celá řada. Je to i určitý regulativ, zvyšuje to, řekněme, zájem studentů o studium, protože studenti vidí, že to není statek, který je zadarmo, ale že si za své vzdělání musí platit. Takže alespoň takto dva důvody. Motivace studentů a více peněz pro vysoké školství.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Vy byste byl pro, aby studenti, když si budou za školné platit, pokud se na tom nakonec budoucí vláda dohodne a schválí to, taky parlament, měli by mít větší podíl na chodu fakult?

Jiří POSPÍŠIL, vyjednavce za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Ted' nerozumím otázce.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Jestli by se měli víc podílet na tom chodu fakult, jestli by jejich podíl rozhodovací měl být silnější, pokud budou připlácet za svoje studium.

Jiří POSPÍŠIL, vyjednavce za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Já se domnívám, paní redaktorko, že čeští studenti se výrazně podílejí na chodu fakult. Podíváte-li se na pravomoce českých akademických senátů, tak ty pravomoce jsou jedny z nejširších v Evropě. A právě studenti zasedají v těchto

akademických senátech společně s učiteli, takže naopak Česká republika, co se týče demokracie na vysokých školách, je v tomto směru na špičce Evropy. No, a pak bychom se měli bavit o tom, zda pravomoc kolektivních orgánů, jako jsou akademické senáty, jsou také spojené s odpovědností těchto orgánů za rozhodnutí, která činí. A tady trochu narážím na Plzeň, kde všichni vidíme kauzu, která tu proběhla, v zásadě za tichého přihlížení tehdejšího akademického senátu, který proti bývalému vedení fakulty nic nepodnikl.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ono asi bude důležité, abyste sladili svůj postoj s TOP 09, protože vy chcete a také Věci veřejné, tedy ODS také odložené školné, to už jsem zmínila, zatímco TOP 09 říká, že by to neúměrně zatížilo státní rozpočet a zvýšilo rozpočtový schodek. Myslíte si, že se vám to podaří?

Jiří POSPÍŠIL, vyjednaváč za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Já jsem přesvědčen, že pokud školné má vydržet a přežít období, řekněme, této volební periody, pak to musí být určitá forma odloženého školného, musí to být sociálně citlivé školné. To znamená, platit nemá každý student, i ti, co studují, řekněme, komerčně neatraktivní obory, jako je knihovnictví, některé filosofické obory, a tak dále. Ale pouze studenti, kteří díky svému studiu získají lépe zaplacené povolání, právníci, ekonomové, někteří technici a tak dále. Pokud by platili školné všichni na dřevo, pak by to podle mého názoru mohlo poškodit zájem některých studentů o méně komerčně atraktivní obory a vedlo by to k tomu, že by takovýto systém snížil počet zájemců o studium na vysoké škole. My nechceme, aby platili studenti, my chceme, aby platili úspěšní absolventi, kteří si již vydělávají a díky vzdělání si vydělávají více než průměrný občan.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Říká vyjednaváč ODS v oblasti školství Jiří Pospíšil. Zůstaňte, prosím, ještě na telefonu. Já vítám ve vysílání Jakuba Holase z iniciativy SOS student, dobrý den.

Jakub HOLAS, iniciativa SOS student

Dobrý den.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Pane Holasi, vy jste slyšel argumenty pro zavedení školného, přesvědčily vás alespoň některé, třeba ta varianta odloženého školného, kdy by platili až lidé s určitým platem a nebyly by to splátky údajně nějak vysoké.

Jakub HOLAS, iniciativa SOS student

Tak pokud jde o odložené školné, já se domnívám, že by nemělo být v zájmu, v zájmu státu zadlužovat už i studenty, ostatně i pravice tvrdí, jak je potřeba zbavovat se dluhů, tak nevím, proč na druhou stranu tady vyvíjí snahy, které, které by toto měly jako, byl by to jejich důsledek. Samozřejmě jsme proti školnému, a to už v jakékoliv podobě, protože je naprosto otřesné, že tady by na základě školného byla určitá skupina, skupina lidí na základě nějakých ekonomických, ekonomických prostě hledisek vyloučena ze vzdělání. Už teďka je pro studenty velkou finanční zátěží studování na vysokých školách, kdy samozřejmě musí si platit spoustu věcí, které s tím souvisí, jako je třeba ubytování a tak dále.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

A vy si nemyslíte, že za vzdělání je prostě nutné si připlácet a že vysoké školy se neobejdou bez těchto příspěvků, že školství je podfinancované a stát to neutáhne sám, nebojíte se toho, že by se kvalita výuky snížila?

Jakub HOLAS, iniciativa SOS student

Tak, pokud jde o toto, já si myslím, že stát by si především měl ujasnit priority a pouze ta společnost, která, která bude vzdělaná, může, může zajistit lepší ekonomický růst. Právě proto by vzdělávání mělo být prioritou, na kterou budeme schopni si připlatit třeba i z těch daní.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Ano, ale pokud budete připlácet z daní, potom samozřejmě je otázkou, jestli není lepší, aby lidé, kteří konzumují to vzdělání, potom, až budou mít určitý plat, říká se zatím alespoň podle toho, co uniklo z těch jednání, co bylo zveřejněno, že by šlo o pár set korun měsíčně, to nemělo zatížit nikoho tak nějak neúnosně v době, kdy už bude pobírat plat vysokoškoláka.

Jakub HOLAS, iniciativa SOS student

Tak, pokud jde o tu výši, tady se hovoří o tom, jak, jak obrovským způsobem by ta částka prostě pomohla, pomohla školství, já se nedomnívám, že částka, která by byla přijatelná pro studenty, by, by nějakým způsobem razantně změnila situaci, situaci ve školství. Nám také především vadí to, že toto téma se otevírá tady před prázdninami v jednoznačné snaze vyloučit studenty nebo i širší veřejnost z veřejné diskuse. Přejde nám to takové dost narychlo, určitě pokud jde o podfinancované školství, mohly by se najít i jiné metody. Ale chtělo by to prostě, aby se o tom nejednalo za zavřenými dveřmi, ale aby se pro to, prostě otevřela nějaká celospolečenská diskuse, aby se hledaly alternativy, protože zavedení školného na vysokých školách je skutečně cesta do pekel.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Tolik Jakub Holas z iniciativy SOS student. Díky i za vaše odpovědi, na shledanou.

Jakub HOLAS, iniciativa SOS student

Na slyšenou.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Na lince je stále vyjednaváč za ODS právě v oblasti školství Jiří Pospíšil. Pane Pospíšile, slyšel jste výhrady a to ty, že by se mělo jednat o širší společenskou, celospolečenskou diskusi, než bude školné zavedeno, tak jestli něco takového chystáte a potom, že by mohlo vyloučit sociálně slabší z toho studia na vysoké škole.

Jiří POSPÍŠIL, vyjednaváč za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Já jsem právě zdůrazňoval, že odložené školné žádné slabší studenty nevylučuje, protože student, který nemá příliš peněz, nic neplatí, platí to až úspěšný absolvent. Já uvedu opět příklad právnické fakulty. To, že by úspěšný absolvent práv, který okamžitě bere nadprůměrnou mzdu, neměl té škole vrátit nějaké peníze. To já se domnívám, že je správné, spravedlivé a hlavně to je i morální. Takže je správné udělat takové mantinely, například odložit to školné, aby neplatil student, ale pak, jak jsem řekl, úspěšný absolvent. Pokud projde tento model, který já podporuji, pak slova vašeho druhého hosta nebudou platit, protože žádnému studentovi nevznikne povinnost během studia okamžitě platit někde nějaké školné. A k tomu jednání za zavřenými dveřmi, tak vzniká vládní prohlášení. Mně trochu připadalo jako, jaksi podivné divit se nad tím, že vzniká před prázdninami. Tak vláda se sestavuje v době, kdy proběhly parlamentní volby a není možné čekat, až skončí letní prázdniny. To je argument, který asi těžko někdo může přijmout. Ale v tuto chvíli se domlouvá základní koncept a počítá se s tím, že budoucí ministr školství celou věc projedná s odbornou veřejností, udělá zahraniční komparace a s veřejností povede diskusi o tom, jak ten systém v konkrétní podobě má vypadat. To znamená, my teď domlouváme pouze obecné parametry pro vládní prohlášení. Nepíšeme zákon, nepíšeme.

Veronika SEDLÁČKOVÁ, moderátorka

Rozumím. Vysvětluje vyjednaváč za ODS v oblasti školství a děkan plzeňské Právnické fakulty Jiří Pospíšil. Díky, na shledanou.

Jiří POSPÍŠIL, vyjednaváč za ODS v oblasti školství, děkan Právnické fakulty Západočeské univerzity v Plzni

Hezký den, na shledanou.